

Byggproduktförordningen, CPR

I Byggproduktförordningen (*Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG3*), CPR, anges vilka övergripande krav som ska vara uppfyllda för CE-märkning av byggprodukter.

Byggproduktförordningen finns för nedladdning på bland annat www.boverket.se.

På www.boverket.se finns även en hel del information samlad om Byggproduktförordningen och om vad som gäller för CE-märkning av byggprodukter liksom om utformning av tillverkarens prestandadeklarationer. För den som är intresserad av bärverk i stål har stålbyggnadsinstitutet (www.sbi.se) tagit fram *Vägledning till CE-märkning av bärverk i stål* (SBI, publikation 191).

CE-märkning är ett system för produktmärkning inom EU- och EES-området som infördes av den Europeiska gemenskapen i början av 90-talet. CE står för *Conformité Européenne* (i överensstämmelse med EG-direktiven). En CE-märkt produkt får säljas fritt inom EES-området, oavsett om den tillverkats i eller utanför EU.

Med CE-märkningen intygar tillverkaren eller importören att produkten uppfyller vissa grundläggande krav på hälsa, miljö, säkerhet och andra väsentliga egenskaper, samt att man följer en föreskriven kontrollprocedur. För många produkter ansvarar tillverkaren själv för att kraven är uppfyllda. För vissa produkter med höga krav på säkerhet, t ex las-bärande komponenter av stål, krävs verifiering av en oberoende tredjepart, ofta kallat anmält organ.

Anmälda organ (*notified bodies*) är erkända av EU:s medlemsstater att utföra provning, certifiering och kontroll i enlighet med de olika direktivens krav. Swedac utser svenska anmälda organ efter ansökan och kontroll av organisationens kompetens och anmäler dessa till europeiska kommissionen, som publicerar dem på hemsidan Nando.

Tillverkare kan välja fritt bland alla anmälda organ, svenska eller utländska, med lämplig behörighet.

CE-märkning av byggprodukter regleras av EU:s byggproduktförordning (CPR) som gäller från 1 juli 2013 (tidigare hade vi Byggprodukt-direktivet, CPD). I och med att CPR ersatte CPD blev CE-märkning av byggprodukter obligatorisk när det finns förutsättningar att göra detta.

I CPR, artikel 2, definieras ett antal centrala begrepp, bland annat:

Byggprodukt: Varje produkt eller byggsats som tillverkas och släpps ut på marknaden för att varaktigt ingå i byggnadsverk eller delar därav och vars prestanda påverkar byggnadsverkets prestanda i fråga om de grundläggande kraven för byggnadsverk.

Byggsats: Byggprodukt som tillverkas och släpps ut på marknaden av en enda tillverkare som en uppsättning av minst två separata komponenter som måste kombineras för att inkorporeras i byggnadsverk.

Byggnadsverk: Byggnader och anläggningar.

En förutsättning för CE-märkning av en byggprodukt är att den omfattas av en teknisk specifikation i form av en harmoniserad europeisk standard eller ett europeiskt tekniskt godkännande (ETA).

För bärverk av stål som omfattas av den harmoniserade standarden SS-EN 1090-1 innebär detta att CE-märkning är obligatoriskt från 1 juli 2014, då övergångstiden för standarden SS-EN 1090-1 löper ut.

Harmoniserade europeiska standarder utfärdas av CEN, CENELEC eller ETSI. En standard är harmoniserad när den har publicerats i Europeiska Unionens Officiella tidning, EUT. Att den är harmoniserad innebär att den är godkänd mot ett direktiv och har en bilaga, ZA, om vad CE-märkningen omfattar.

ETA utfärdas av godkännandeorgan utsedda av sina respektive regeringar. De har rätt att utfärda ETA oavsett var tillverkaren har sitt säte. SP SITAC är det svenska organ som utfärdar ETA.

En fullständig lista över gällande harmoniserade standarder liksom information om utfärdade ETA finns på europeiska kommissionens hemsida [Nando](#). Boverket publicerar referenser till harmoniserade standarder och riktlinjer för ETA på sin hemsida under rubriken Tekniska specifikationer.

De viktigaste harmoniserade standarderna för stålprodukter är

- SS-EN 10025-1, Varmvalsade konstruktionsstål – Del 1: Allmänna tekniska leveransbestämmelser
- SS-EN 10210-1, Varmformade eller värmebehandlade konstruktionsrör av olegerat stål och finkornstål – Del 1: Tekniska leveransbestämmelser
- SS-EN 10219-1, Kallformade svetsade konstruktionsrör av olegerat stål och finkornstål – Del 1: Tekniska leveransbestämmelser
- SS-EN 14399-1, Fästelement – Höghållfasta fästelement för förspänning i stålkonstruktioner – Del 1: Allmänna krav
- SS-EN 15048-1, Fästelement – Fästelement för icke förspända förband i stålkonstruktioner – Del 1: allmänna krav
- SS-EN 1090-1, Utförande av stål- och aluminiumkonstruktioner – Del 1: Bedömning av bärverksdelars överensstämmelse med ställda krav